

Nationell Geodatastrategi för Sverige

Rådets handlingsplan för 2017
Aktivitet 1 – Nationella basdata

2016–2020

Geodatarådets handlingsplan 2017

- 11 aktiviteter i tvärorganisatorisk samverkan

Nationella basdata

- 1) Definiera Nationella basdata (SGU)
- 2) Öppna Nationella basdata (LM)
- 3) Ej öppna Nationella basdata (LM)
- 4) Nationell baskartetjänst (LM)

Strategifördjupningar

- 5) Geodata för skogliga ändamål (SKS)
- 6) Geodata för krisberedskap och blåljus (MSB)
- 7) Geodata för grön infrastruktur (NV)
- 8) Geodata för kust- och strandzoner (SjöV)

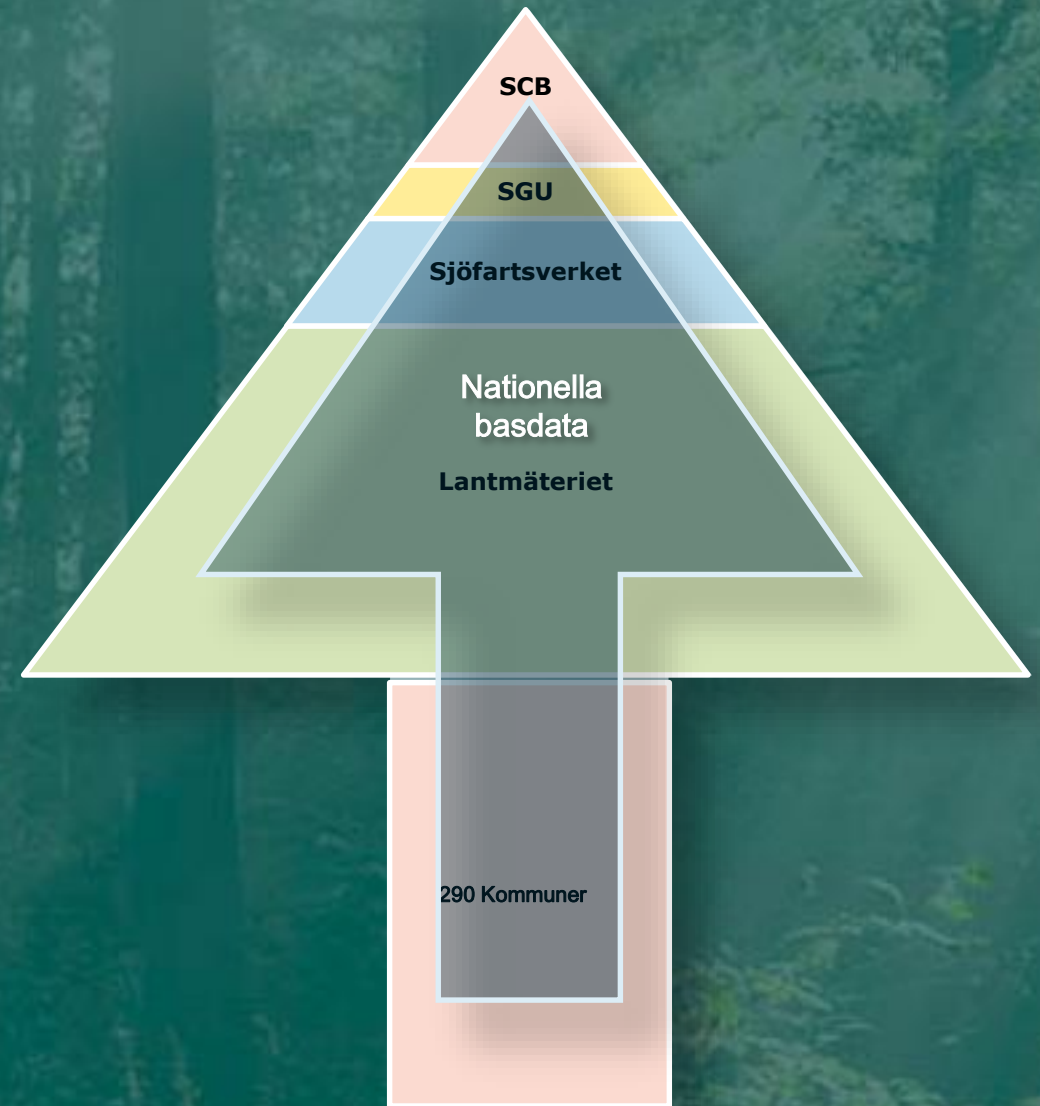
Övriga samverkansfrågor

- 9) Bild av initiativ/samverkan inom samhällsbyggnadsområdet (LM)
- 10) Samverkan för samordning mellan geodata – miljödata (NV)
- 11) Samverkan kring produktion och produktionsplanering (SGU)

Nationella basdata

Nationella basdata

1. Definiera nationella basdata
2. Öppna nationella basdata
3. Icke öppningsbara nationella basdata
4. Nationell baskartetjänst

Nationella basdata

- ❑ Grundläggande geodata från stat och kommun med tydliga styrmedel och förvaltningsansvar
- ❑ Tillgängliggörs avgiftsfritt från nationell accesspunkt och kan spridas vidare som öppna data om inte hinder finns (säkerhet, integritet, miljöskydd)

Nytteffekter för användare och samhälle

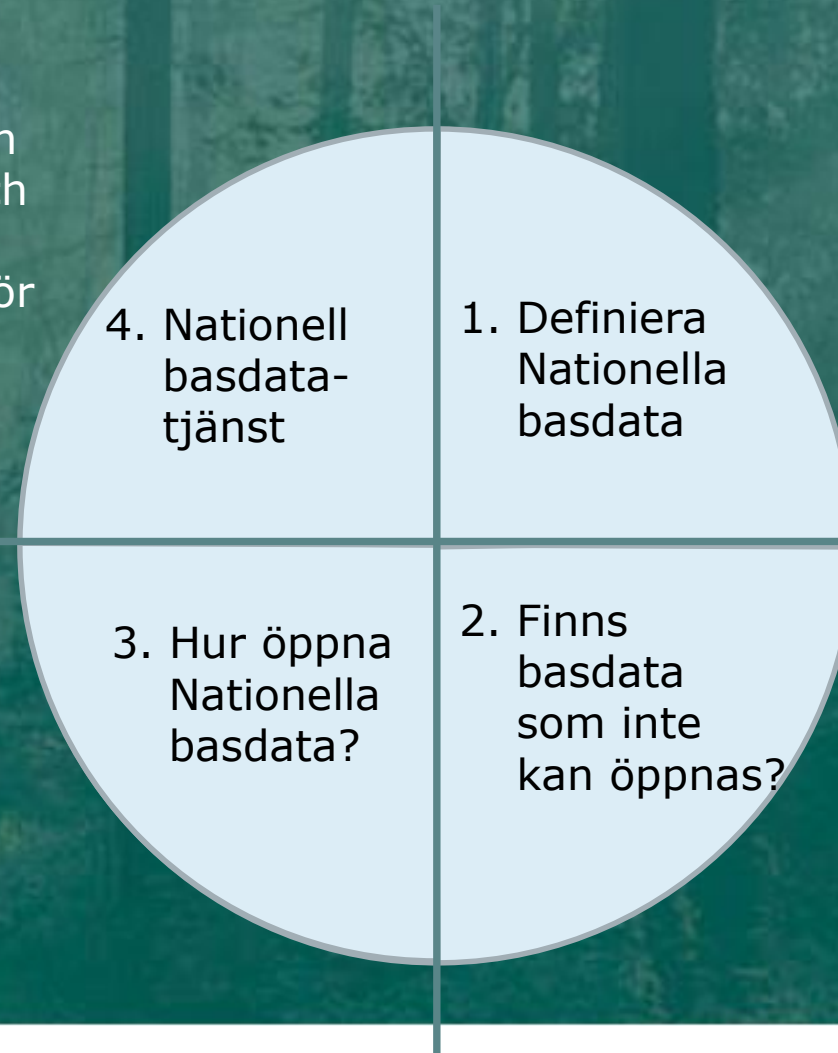
- ✓ Stimulerar innovation, tillväxt och konkurrens
- ✓ Påskyndar digitaliseringen
- ✓ Ger enhetliga underlag för samverkan stat-kommun
- ✓ Ger sänkta IT-kostnader för användarna

Nationella basdata

Ta fram en vision, kravbild, plan samt prototyp för utveckling och förvaltning av en gemensam nationell baskartetjänst (API) för öppna basdata ingående i den nationella infrastrukturen för geodata

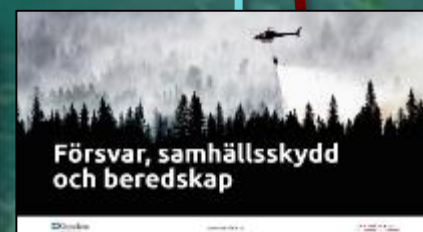
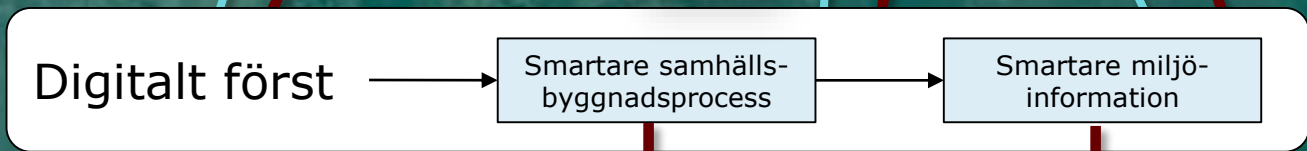
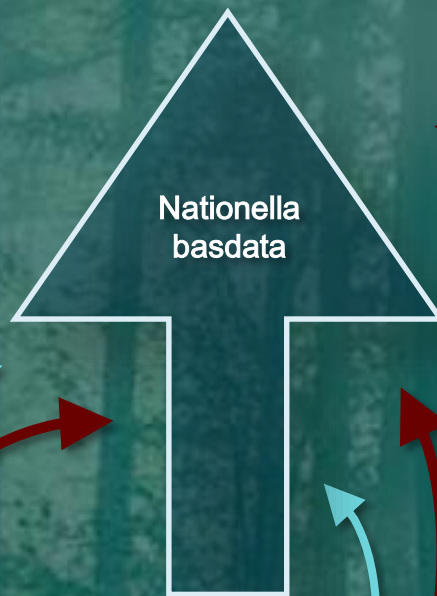
I dialog med berörda departement förse regeringen med underlag för att ta ställning till vilka finansiella och andra åtgärder som krävs för att öppna upp sådana geodata som är basdata i den nationella infrastrukturen.

Definiera vilka geodata från grundläggande nationell och kommunal kartläggning som bör vara basdata i den nationella infrastrukturen för geodata samt föreslå styrmedel och påvisa behov av datavärdskap.

Klarlägga om det bland dessa basdata finns geodata som av integritets eller säkerhetsskäl inte bör göras tillgängliga som öppna geodata

Nationella basdata

Nationella basdata - Nyttoeffekter

Tillgång till harmoniserade geodata är en förutsättning för att bygga tjänster som möter medborgare och företags förväntningar på en smidig och kostnadseffektiv offentlig service

Om vi tydliggör vilka grundläggande geodata från statliga och kommunala myndigheter som är mest efterfrågade i samhället, klargör styrmedel och förvaltning för dessa rikstäckande "basdata" samt tillgängliggör dem som fullfinansierade öppna data från en nationell accesspunkt uppstår bl.a. följande nyttoeffekter:

- Alla användare ges tillgång till standardiserade geodata med känd kvalité och aktualitet
- Alla användare får sänkta kostnader för utveckling av egna IT-system
- Digitaliseringen av de offentliga processerna underlättas och påskyndas
- Samhällsbyggnad och blåljusverksamhet får säkrad tillgång till enhetliga geodata
- Bättre underlag för samverkan mellan statliga och kommunala myndigheter
- Förvaltning och tillhandahållande av geodata effektiviseras nationellt
- Innovation och tillväxt i små och medelstora företag stimuleras

1. Definiera Nationella basdata

- Direktiv för arbetet

Definiera vilka geodata från grundläggande nationell och kommunal kartläggning som bör vara basdata i den nationella infrastrukturen för geodata samt föreslå styrmedel och påvisa behov av datavärdskap.

Arbetet ska utgå från att nationella basdata ska uppfylla följande grundläggande förutsättningar:

- Nationella basdata ska vara **centrala datamängder som ett stort antal aktörer har behov av och som är viktiga i olika samhällsprocesser.**
- Basdata ska kunna **användas antingen direkt eller indirekt som ett ramverk.**
- Förslaget ska **bygga på internationella initiativ** kring basdata (core data) samt befintliga nationella ramverk t.ex. Svensk Geoprocess, Ramverk för geodata i 3D etc.
- Basdata ska kunna **förvaltas och distribueras på ett effektivt sätt.**

1. Definiera Nationella basdata

- Direktiv för arbetet (forts)

I arbetet ska en preliminär **kravbild** fastställas för krav på basdata när det gäller t.ex. grad av harmonisering, täckning, standardisering, dokumentation och kombinerbarhet (interoperabilitet).

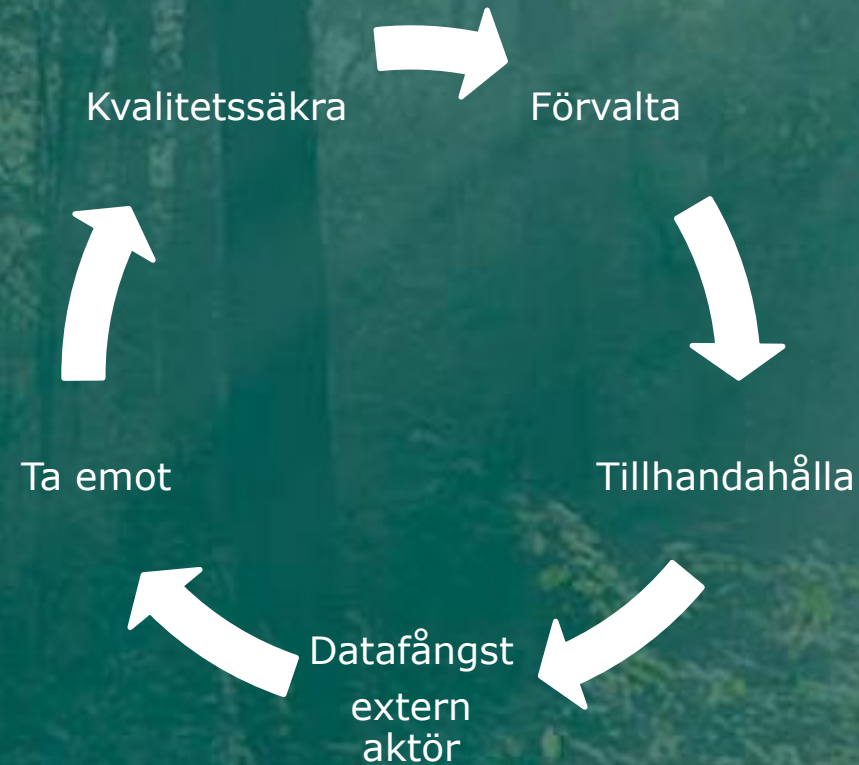
Kravbilden bör också tydliggöra i vilken utsträckning det krävs **centrala styrmedel** för att säkerställa effektiv insamling, förvaltning och tillhandahållande av basdata.

Förslaget ska även innehålla lösningar för **datavårdskap**, d.v.s. hur de myndigheter som producerar geodata i ökad utsträckning ska kunna ta emot, kvalitetssäkra, förvalta och tillgängliggöra geodata som har tagits fram av externa aktörer. Det bör här även framgå vilken typ av informationsslag som det är lämpligast att börja med samt nytta och bedömd kostnad.

Med grund i kravbilden tas en **vision** fram för basdatas roll och funktion i viktiga samhällsprocesser samt vilka effekter tillgång till nationella basdata ger.

Arbetet ska resultera i ett förslag till plan för fortsatt arbete samt hur arbetet och ansvaret för detta organiseras och finansieras.

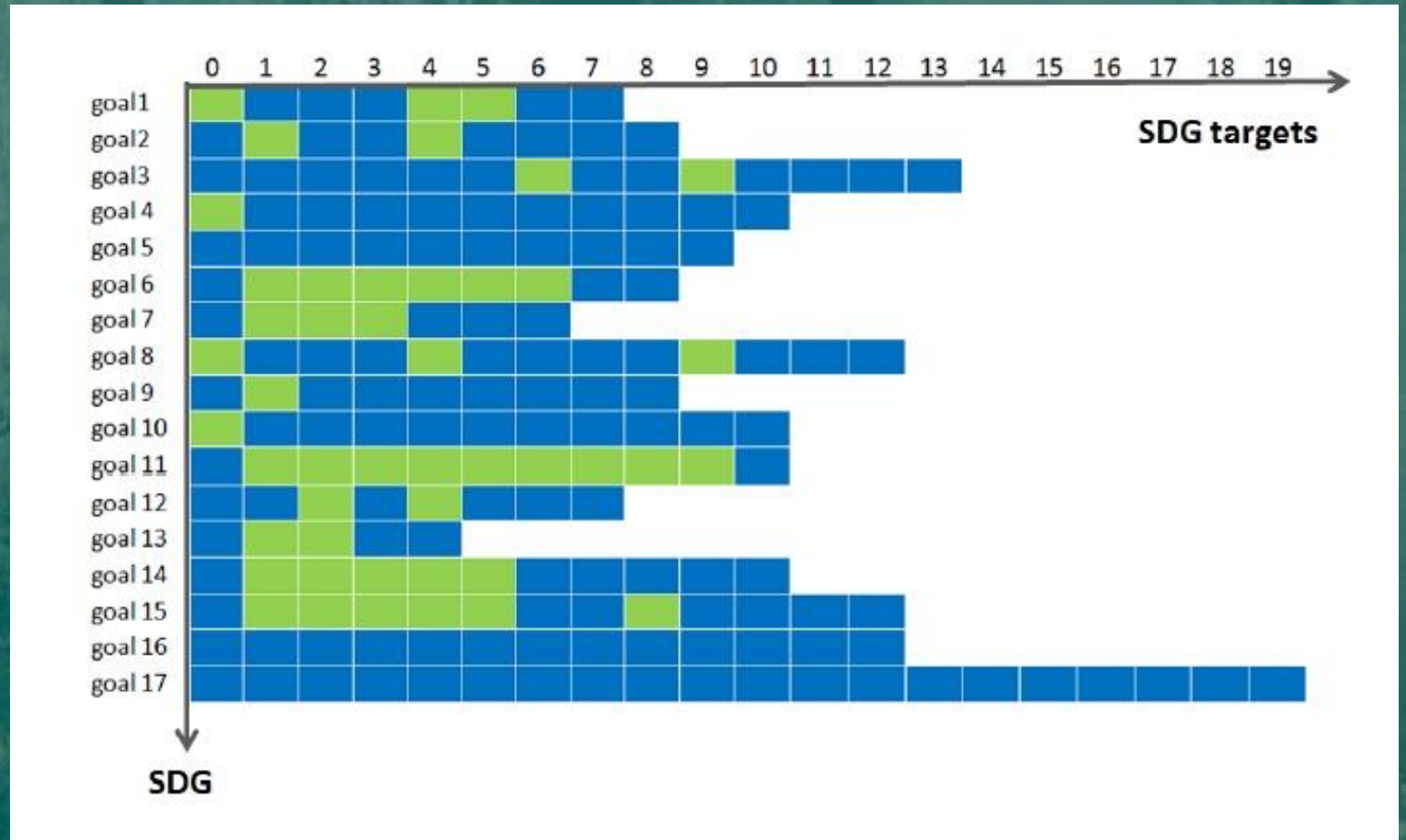
Datavårdskap: Ta emot, kvalitetssäkra, förvalta och tillgängliggöra Geodata som har tagits fram av externa aktörer.

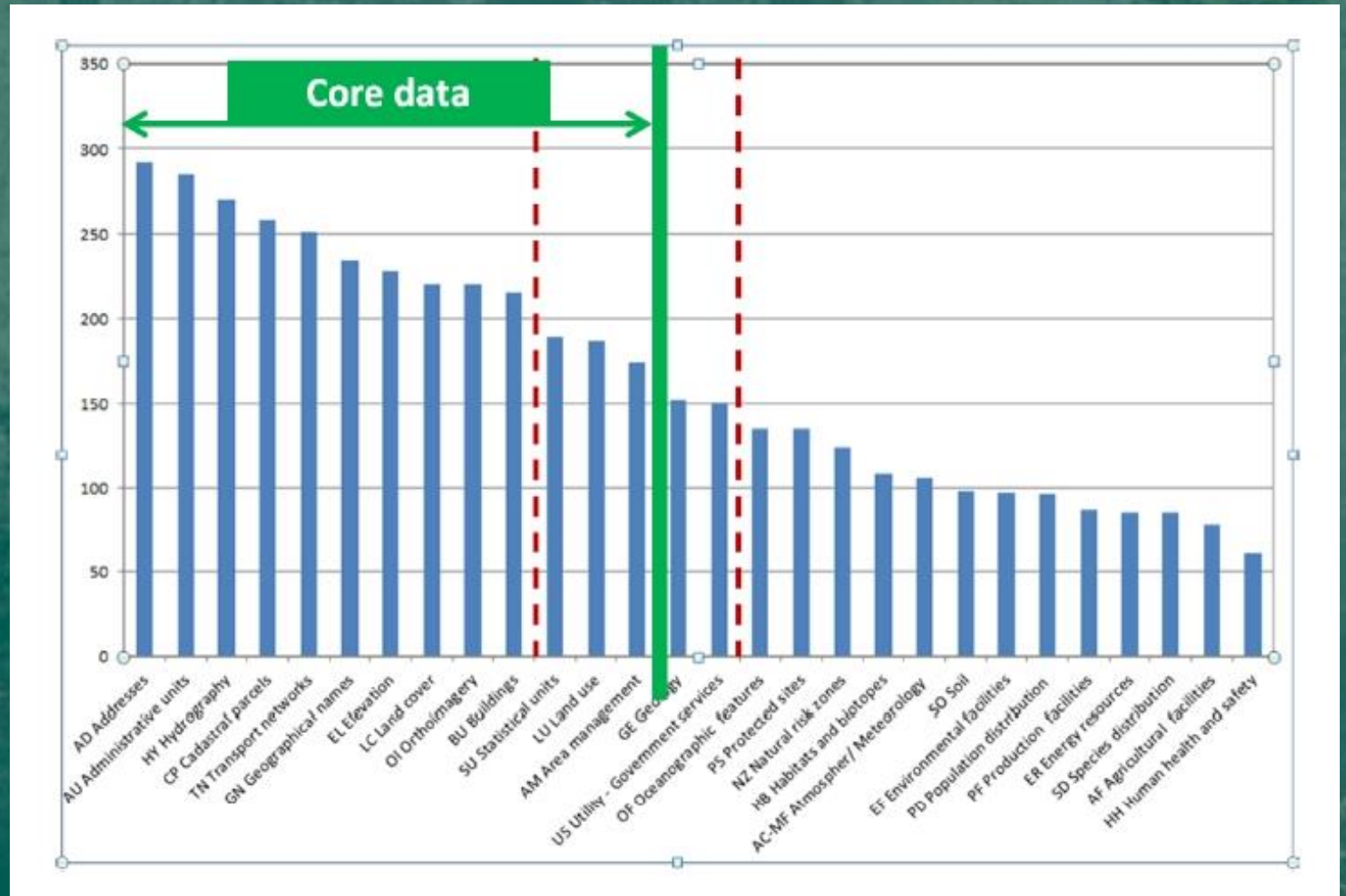
Internationella initiativ

- INSPIRE
- UN-GGIM
- GEOVEKST (NO)
- Gode grunddata till alle (DK)

UN-GGIM Europe: FN's hållbarhetsmål som behöver geodata

Core data enligt UN-GGIM Europe

Kriterier

1. Kommer från tillförlitlig källa
2. Tillhandahålls som öppna data
3. Adderar värde till andra data
4. Har nationell betydelse
5. Inte är sammansatta av andra datamängder eller är bearbetade kopior av andra data.
6. Används inom många samhällssektorer
7. Stabila över tid (långsiktigt tillgängliga)
8. Följer standarder och nationella specifikationer samt är validerade
9. Kan användas i många applikationer

Kommer från tillförlitlig källa

Nationella basdata ska komma från en tillförlitlig källa, vilket även innebär att den som äger datamängden har en skyldighet att beskriva den, se till att den följer nationella standarder och att se till att fullständiga metadata finns.

Tillhandahålls som öppna data

För att kunna användas optimalt i hela samhället och av alla typer av användare, oavsett betalningsförmåga, så ska nationella basdata tillhandahållas som öppna data. Dataägaren kan hävda upphovsrätt till datamängden men ska tillhandahålla den till utomstående enligt villkoren Creative Commons CC 0 eller CC BY

Adderar värde till andra data

Varje datamängd har givetvis ett egenvärde, men t.ex. geografisk information som bakgrund kan addera värde till en pålagd tematisk informationsmängd. Den geografiska bakgrunden gör det lättare att lokalisera eller tolka den tematiska informationen.

Detta innebär att de flesta geografiska (topografiska) datateman är kvalificerade att ingå i Nationella basdata eftersom de nästan alltid behövs som förstärkande bakgrund till annan information. Även tematiska data, som t.ex. jordartskarta, kan utgöra Nationella basdata eftersom även denna typ av information adderar värde till annan information.

Har nationell betydelse

Att en datamängd har nationell betydelse behöver inte innebära att den finns över hela landet. De flesta datamängder har i olika utsträckning sin utbredning nationellt, regionalt eller lokalt men är ändå av nationell betydelse.

Inte är sammansatta av andra datamängder eller är bearbetade kopior av andra data.

Nationella basdata ska vara datateman som redovisas i sin ursprungliga form, dvs. den version av data som förvaltas av den informationsägande organisationen. Många datamängder finns i olika varianter som är mer eller mindre bearbetade och anpassade till specifika användningsområden, men för att alla användare ska få samma lägesbild så bör nationella basdata endast omfatta "originalversionen" av data.

Används inom många samhälls- sektorer

Nationella basdata ska vara sådana datamängder so har stor "generell" användning inom många samhällssektorer. Här finns en koppling till att basdata ska ha nationell betydelse men de ska även vara användbara i många olika tillämpningar som samhällsbyggnad, blåljusverksamhet, miljöarbete och naturskydd, klimatanpassning, areella näringar, friluftsliv och fritid, etc.

Denna breda användning gäller för såväl geografisk information som förverksamhetsinformation som t.ex. administrativ indelning och fastighetsgränser m.m.

Stabila över tid (långsiktigt tillgängliga)

Nationella basdata ska vara sådana data mängder som, när det är fråga om dynamiska data, tas fram och ajourhålls långsiktigt och där det även ska vara möjligt att följa utvecklingen genom att historiska versioner av data finns tillgängliga. Även statiska datamängder, som t.ex. vissa geologiska förhållanden, ska kunna klassas som Nationella basdata.

Följer standarder och nationella specifikationer samt är validerade

För att Nationella basdata ska vara användbara inom de flesta verksamhetsområden krävs att de följer fastställda eller vedertagna standarder och specifikationer. Detta krävs för att olika datamängder ska vara kompatibla med varandra såväl som med de programvaror som används för att hantera data.

Kan användas i många applikationer

Detta krav på Nationella basdata är en utveckling av kraven att data ska addera värde till andra data, vara av nationell betydelse och användas inom många samhällssektorer. För att data ska bli användbara i många applikationer så krävs även att data har en viss "intelligens".

Datamängderna ska, i de fall där det är relevant, vara objektifierade och nätverksbildade på ett sådant sätt att de kan användas i GIS-analyser och liknande. Detta gäller t.ex. för vägnät och hydrografi men även för andra datamängder.

Nationella basdata potentiella teman

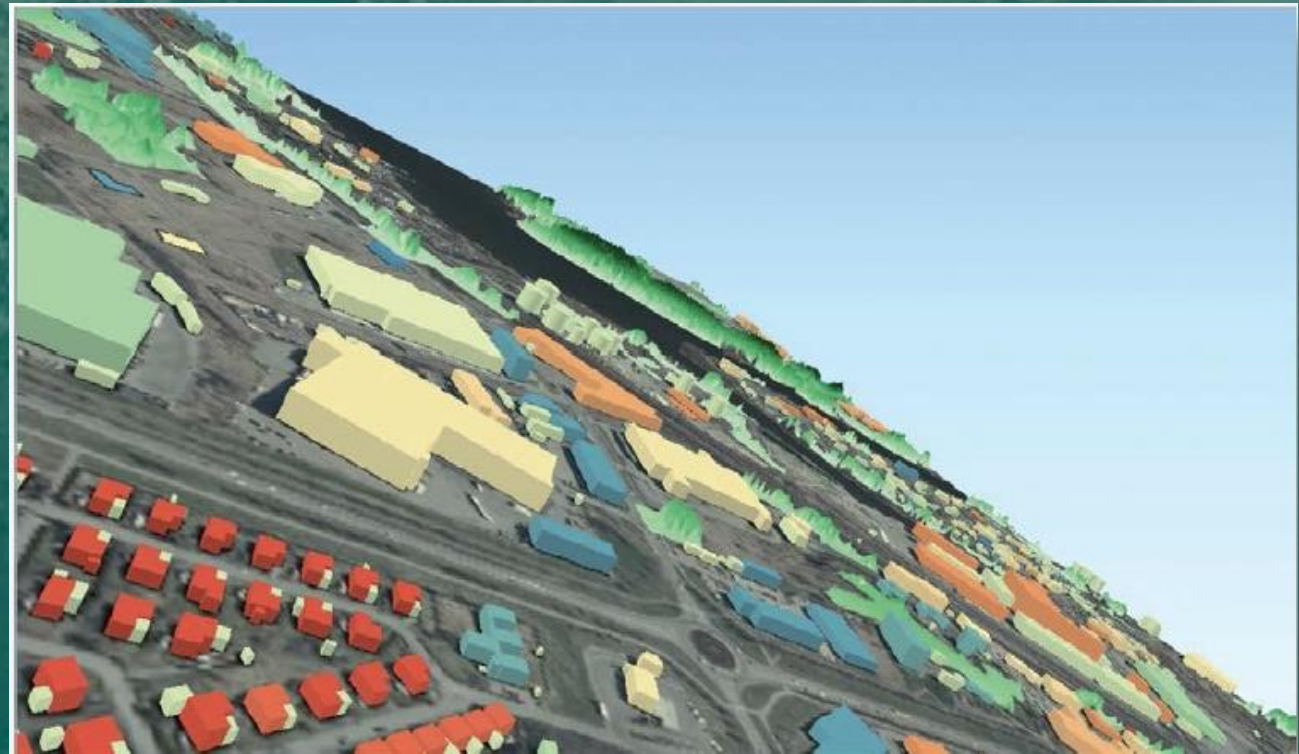
Svensk geoprocess: teman

- Bild
- Höjd
- Geodetisk infrastruktur
- Adress
- Byggnad
- Markdetaljer
- Markanvändning och Marktäcke
- Vatten (Hydrografi)
- Väg/Järnväg

Ramverk för nationella geodata i 3D

- Bild
- Höjd- och djupförhållanden
- Vattenområden
- Marktäcke
- Geologiska förhållanden
- Byggnaders läge
- Infrastruktur och transport

Arbetsgrupp

Sveriges geologiska undersökning - SGU

Lantmäteriet

Sjöfartsverket

Trafikverket

Gävle kommun

Tidplan

24 maj delrapportering till Geodatarådet

- Definera basdata
- Preliminärt förslag teman

15 september slutrapport till Geodatarådet

- Förslag teman
- Förslag styrmedel
- Förslag datavärdskap

Tidplan kan ändras vid evt regeringsuppdrag

Frågor / Synpunkter ?

